



**Bestuurskern**

Dir. Omgevingsveiligheid en  
Milieurisico's  
Cluster E

Den Haag  
Postbus 20901  
2500 EX Den Haag

**Contactpersoon**

H.B. Lindeijer-Schoof

# memo

Omgaan met mengsels met ZZS-componenten

**Datum**

11 juli 2018

In deze memo wordt advies gegeven voor de vergunningverlening hoe om te gaan met mengsels die één of meerdere ZZS-componenten bevatten. Deze memo behandelt niet UVCB's en aardolie- en steenkoolderivaten. Voor advies over vergunningverlening hoe om te gaan met deze complexe stoffen wordt een aparte memo opgesteld.

## **RIVM memo en definities:**

In de RIVM memo "Toelichting over de ZZS-toets in geval van mengsels met ZZS-stoffen"<sup>1</sup> d.d. 19 januari 2018, worden de technische criteria besproken over mengsels met ZZS stoffen. Voor het bepalen of een mengsel als ZZS moet worden behandeld zijn de REACH-, CLP- en POP-verordeningen alsmede de definitie van ZZS de centrale uitgangspunten.

Gemakshalve zijn hieronder de definities uit de RIVM-memo en zoals gehanteerd onder de REACH- en de CLP-verordeningen herhaald:

- *Stof*: een chemisch element en zijn verbindingen in de natuurlijke toestand of het resultaat van een vervaardigingsproces, met inbegrip van alle additieven die nodig zijn voor het behoud van stabiliteit ervan en alle onzuiverheden ten gevolge van het toegepaste procedé, doch met uitzondering van elk oplosmiddel dat kan worden afgescheiden zonder dat de stabiliteit van de stof wordt aangetast of de samenstelling ervan wordt gewijzigd. Er zijn drie stoftypen:
  - o Stoffen met één hoofbestanddeel dat ten minste 80% van de stof uitmaakt.
  - o Stoffen met verscheidene bestanddelen. Deze stof bestaat uit meerdere hoofbestanddelen die elk voor 10%-80% in de stof aanwezig zijn.
  - o UVCB stoffen<sup>2</sup>. Dit zijn stoffen met onbekende of variabele samenstelling, complexe reactieproducten of biologische materialen.

<sup>1</sup> [https://www.rivm.nl/rvs/Actueel/ZZS\\_en\\_mengsels](https://www.rivm.nl/rvs/Actueel/ZZS_en_mengsels)

<sup>2</sup> Volgens REACH zijn UVCB-stoffen zijn geen mengsels. Voor UVCB zijn de voor ZZS geldende omgevingsgrenswaarden van toepassing.

- *ZZS*: stoffen waarvoor geldt dat ze aan de criteria en voorwaarden van artikel 57 van de REACH-verordening voldoen. Dit geldt ook voor de in deze memo genoemde 'ZZS-componenten'.
- *Mengsel*: een mengsel of oplossing bestaande uit twee of meer stoffen die bij elkaar zijn gevoegd en dus niet het gevolg zijn van een chemische omzetting bij of na het mengen.

**Bestuurskern**  
Dir.Veiligheid en Risico's  
Cluster E

**Datum**  
11 juli 2018

Over het algemeen wordt voor mengsels, in lijn met de REACH en CLP-verordening, een concentratie grens voor ZZS van  $\geq 0,1$  % (g/g) gebruikt; er zijn uitzonderingen op deze algemene regel, zie voor meer uitleg de hierboven genoemde RIVM-memo.

### **Advies voor vergunningverlening voor mengsels met ZZS-componenten (uitgezonderd UVCB's en aardolie- en steenkoolderivaten)**

#### **1. De volgende concentratie grenzen gelden voor mengsels met ZZS-componenten:**

1.1. Bij een mengsel met één of meer ZZS-componenten in concentratie van  $\geq 0,1\%$  (g/g) of de van toepassing zijnde afwijkende concentratiegrens van de REACH-, CLP- of POP-verordening, moet het mengsel als ZZS worden behandeld.

1.2. Voor emissies naar water geldt onder ABM voor alle ZZS-stoffen aanwezig in het mengsel een grens van  $\geq 0,1/M$ . De M-factor wordt bepaald door de aquatische toxiciteit van een stof.

Voor stoffen met een hoge aquatische toxiciteit kan de M-factor  $> 1$  worden (voor meer informatie zie artikel 4.1.3 van de CLP verordening, M-factoren van stoffen kunnen worden gevonden in de C&L inventaris van ECHA:

<https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals/cl-inventory-database>, echter voor niet alle stoffen zijn M-factoren beschikbaar). M-factoren kunnen ook worden berekend op basis van aquatische toxiciteit. Hierdoor is de rapportagegrens waarboven deze stoffen op het VIB moeten worden vermeld, lager dan  $0,1\%$  (g/g). Indien deze stoffen ZZS zijn, dienen ze meegenomen te worden zoals in paragraaf 2 beschreven.

#### **2. Weren van ZZS naar de leefomgeving:**

2.1 De overheidsaanpak ten aanzien van ZZS is erop gericht ZZS zoveel mogelijk te weren uit de leefomgeving. Dit kan middels bronaanpak of minimalisatie van de ZZS-emissies. Indien het mengsel  $\geq 0,1\%$  (g/g) of de van toepassing zijnde afwijkende concentratiegrens van de REACH-, CLP- of POP-verordening of ABM bevat, geldt minimalisatie voor deze ZZS-componenten.

De volgende aanpakken zijn van kracht:

##### 2.2 Bronaanpak

Bronaanpak kan via substitutie of procesoptimalisatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vervangen van de ZZS-componenten uit een mengsel door een veiliger alternatief of het ontwikkelen van een andere toepassing en/of procesaanpassing waardoor de ZZS-component niet meer nodig is.

### 2.3 Minimalisatie van de ZGS-emissies

Bij emissies van mengsels met ZGS-componenten geldt de minimalisatieverplichting voor de ZGS-componenten (Activiteiten Besluit en de ABM).

### 2.4 Aanzienlijke uitstoot

Wanneer een mengsel alleen ZGS-componenten in concentratie <0,1% (g/g) of de van toepassing zijnde afwijkende concentratiegrens van de REACH-, CLP- of POP-verordening of ABM bevat, maar er toch een aanzienlijke uitstoot van ZGS plaatsvindt, moet de vergunning beoordeeld worden op de werkelijke uitstoot van de ZGS-component.

Voor emissies naar lucht worden voor het bepalen van een aanzienlijke uitstoot de waarden gebruikt van de grensmassastroom (g/uur) geëxtrapoleerd naar kg/jaar (uurvracht maal 8760 uur in één jaar), dus 0,00002 kg TEQ/jaar voor ERS; 1,3 kg/jaar voor MVP1; 21,9 kg/jaar voor ZGS ingedeeld in andere stofcategorieën.

Voor emissies naar water wordt met aanzienlijke uitstoot bedoeld de hoeveelheid waarbij de emissie/immissie-toets aangeeft dat de restlozing (de hoeveelheid die wordt geloosd op het oppervlaktewater) niet is toegestaan.

#### **Bestuurskern**

Dir.Veiligheid en Risico's  
Cluster E

#### **Datum**

11 juli 2018